

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 4 września 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi oddalił powództwo J. Z. (1) przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. o zapłatę kwoty 31.808,85 złotych, sygn. akt XIII GC 598/15 (wyrok wraz z uzasadnieniem – k. 435 – 438).

Apelację od powyższego orzeczenia złożył powód - J. Z. (1), zaskarżając je w całości.

Zaskarżonemu wyrokowi skarżący zarzucił:

I. rażące naruszenie następujących przepisów postępowania mających istotny wpływ na wynik procesu:

1. art. 493 § 3 k.p.c. i art. 497¹ k.p.c. w związku z art. 498 § 1 k.p.c. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na niezasadnym przyjęciu, że dowody dołączone przez powoda do pozwu nie mogą być rozpatrywane w postępowaniu nakazowym, względnie w postępowaniu upominawczym;

2. art. 227 k.p.c. i art. 232 k.p.c. w związku z art. 236 k.p.c. poprzez nierozpoznanie przez Sąd I instancji wniosków dowodowych strony powodowej zgłoszonych w pozwie i brak w tym tym przedmiocie formalnej decyzji Sądu, a w szczególności wniosku o zwrócenie się do Sądu Rejonowego w Siedlcach V Wydziału Gospodarczego o nadesłanie akt sprawy o sygn. akt V GC 171/12, a następnie dopuszczenie jako dowodów dokumentów zgromadzonych w tych aktach, szczegółowo wymienionych przez powoda w pkt VIII pozwu na okoliczności tam wskazane, gdy tymczasem zgłoszone przez powoda dokumenty stanowiły istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, a przede wszystkim wyjaśniały podstawę faktyczną i prawną żądania pozwu powoda;

3. art. 217 § 1 i 2 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. poprzez niedopuszczenie prawidłowo zgłoszonych przez powoda wniosków dowodowych, podczas gdy dowody te dotyczą okoliczności, które mają istotne znaczenie dla sprawy, a sporne okoliczności nie zostały dostatecznie wyjaśnione, co w konsekwencji doprowadziło do nierozpoznania istoty niniejszej sprawy;

4. art. 365 § 1 k.p.c. poprzez ich błędną wykładnię prowadzącą do uznania przez Sąd I instancji, iż powództwo powoda winno ulec oddaleniu w całości, gdy tymczasem Sąd I instancji rozstrzygając niniejszą sprawę związany był rozstrzygnięciem Sądu Okręgowego w Lublinie IX Wydziału Gospodarczego z dnia 03 kwietnia 2014 r., w którym to rozstrzygnięciu Sąd ten stwierdził, iż podstawowym stosunkiem prawnym łączącym spółkę (...)z J. Z. (1) była umowa przewozu, a nie jak uznał Sąd I instancji umowa spedycji, a nadto powód nie miał możliwości zakwestionowania w/w rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego w Lublinie, bowiem ze względu na wartość przedmiotu sporu sprawa nie podlegała kontroli kasacyjnej, dlatego też Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi rozpoznając niniejszą sprawę związany był wyrokiem Sądu Okręgowego w Lublinie IX Wydziału Gospodarczego z dnia 03 kwietnia 2014 roku w sprawie IX Ga 16/14;

5. art. 217 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. w związku z art. 299 k.p.c. poprzez nierozstrzygnięcie w przedmiocie zgłoszonego wniosku o dopuszczenie dowodu z zeznań powoda J. Z. (1) w charakterze strony, a tym samym pozbawienia powoda prawa obrony swoich praw w niniejszym postępowaniu;

6. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 328 § 2 k.p.c. poprzez dowolną ocenę dowodów, sprzeczną z zasadami logicznego rozumowania, stanowiskami stron, a przede wszystkim sprzeczną z wyrokiem Sądu Okręgowego w Lublinie IX Wydziału Gospodarczego z dnia 3 kwietnia 2014 roku w sprawie IX Ga 16/14 oraz jego pisemnym uzasadnieniem, prowadzącą do błędnych ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia w wyroku, poprzez przyjęcie iż:

a) podstawowym stosunkiem łączącym spółkę (...) i powoda J. Z. (1) była umowa spedycji zgodnie z treścią art. 794 § 1 k.c., a tym samym pozwany nie może ponosić odpowiedzialności za zagubienie dokumentu (...), gdy tymczasem z

uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie IX Gospodarczego z dnia 3 kwietnia 2014 roku w sprawie IX Ga 16/14 zmieniającego w całości wyrok Sądu Rejonowego w Siedlcach V Wydziału Gospodarczego z dnia 20 października 2013 roku w sprawie V GC 171/12 jednoznacznie wynika, iż powoda ze spółką (...) łączyła umowa przewozu, a nie jak stwierdził Sąd Rejonowy w Siedlcach i Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi umowa spedycji, w związku z tym prawidłowe i zasadne jest żądanie powoda w niniejszej sprawie oparte o art. 37 i art. 38 Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu towarów CMR z dnia 19 maja 1956 roku;

b) powód nie był zobowiązany do zwrotu świadczenia, gdy tymczasem był zobowiązany do jego zwrotu zgodnie z wyrokiem Sądu Okręgowego w Lublinie, IX Wydziału Gospodarczego z dnia 3 kwietnia 2014 roku w sprawie IX Ga 16/14, który w dacie jego wydania był prawomocny jako orzeczenie Sądu II instancji;

7. naruszenie art. 328 § 2 kpc poprzez niewystarczające wskazanie przez Sąd I instancji w pisemnym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przyczyn dla których Sąd uznał, iż roszczenie powoda nie jest uzasadnione, w szczególności

i w odniesieniu do rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego w Lublinie IX Wydziału Gospodarczego z dnia 3 kwietnia 2014 roku w sprawie IX Ga 16/14; przyczyn,

dla których Sąd I instancji całkowicie pominął w/w wyrok, a w szczególności

jego uzasadnienie, przyczyn dla których Sąd nie rozstrzygnął całkowicie

wniosków dowodowych zgłoszonych przez powoda w pozwie, z mających

istotne znaczenie dla rozpoznania istoty niniejszej sprawy.

II. naruszenie przepisów prawa materialnego mających wpływ na wynik sprawy:

1. art. 794 § 1 k.c. poprzez jego wadliwe zastosowanie w niniejszej sprawie i przyjęcie, że pozwany nie ponosi odpowiedzialności względem powoda, bowiem powoda ze spółką (...) łączyła umowa spedycji, a nie umowa przewozu, gdy tymczasem Sąd I instancji mając na uwadze wyrok Sądu Okręgowego w Lublinie IX Wydziału Gospodarczego z dnia 3 kwietnia 2014 roku w sprawie IX Ga 16/14, związany był tym orzeczeniem;

2. art. 411 k.c. poprzez jego błędne zastosowanie i wadliwe przyjęcie, iż powód nie był zobowiązany do zwrotu świadczenia względem (...) S. A. gdy tymczasem powód związany był prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Lublinie, IX Wydziału Gospodarczego z dnia 3 kwietnia 2014 roku w sprawie IX Ga 16/14;

3. art. 37, 38, art. 39 Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu towarów CMR z dnia 19 maja 1956 roku poprzez ich wadliwą wykładnię prowadzącą do uznania, iż pozwany nie ponosi względem powoda odpowiedzialności wobec faktu, iż powoda J. Z. (1) i (...) łączyła umowa spedycji, a nie jak wskazał powód umowa przewozu;

4. art. 774 k.c. w związku z art. 37, 38 i 39 Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu towarów CMR z dnia 19 maja 1956 roku poprzez ich całkowite pominięcie w niniejszej sprawie i bezzasadne przyjęcie przez Sąd I instancji mając na uwadze wyrok Sądu Okręgowego w Lublinie IX Wydziału Gospodarczego z dnia 3 kwietnia 2014 roku w sprawie IX Ga 16/14, iż pozwany nie ponosi odpowiedzialności względem powoda w związku z czym należało powództwo oddalić w całości;

5. art. 6 k.c. poprzez jego wadliwe zastosowanie i przyjęcie, iż pozwany udowodnił w toku procesu, że nie ponosi odpowiedzialności względem powoda, a tym samym roszczenie powoda jest nieuzasadnione.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu I instancji w całości i przekazanie niniejszej sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania z pozostawieniem temu Sądowi orzeczenia o kosztach procesu za obie instancje ewentualnie o zmianę wyroku w

całości poprzez zasądzenie od pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. na rzecz powoda J. Z. (1) kwoty w wysokości 31.808,85 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 6 czerwca 2014 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego w podwójnej wysokości za obie instancje.

Nadto z ostrożności procesowej skarżący wniósł o zwrócenie się do Sądu Rejonowego w Siedlcach, V Wydziału Gospodarczego o nadesłanie akt sprawy sygn. akt V GC 177/12 i dopuszczenie jako dowodów dokumentów zgromadzonych w tych aktach, a w szczególności:

- pozwu z dnia 20 października 2011 roku; nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym z dnia 15 grudnia 2011 roku w sprawie VI Nc-e (...);
- sprzeciwu do nakazu zapłaty z dnia 12 stycznia 2012 roku;
- pozwu z dnia 24 maja 2012 roku wraz z załącznikami;
- odpowiedzi na pozew z dnia 9 lipca 2012 roku wraz z załącznikami;
- zarządzenia Sądu Rejonowego w Siedlcach V Wydziału Gospodarczego z dnia 16 lipca 2012 roku w sprawie V GC 171/12;
- zwrotnego potwierdzenia odbioru korespondencji kierowanej w toku procesu przed Sądem Rejonowym w Siedlcach V Wydziałem Gospodarczym w sprawie V GC 171/12 do pozwanego z dnia 24 lipca 2012 roku;
- pisma przygotowawczego powoda z dnia 7 września 2012 roku wraz z załącznikami;
- wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach, V Wydziału Gospodarczego wydanego w sprawie V GC 171/12 z dnia 20 października 2012 roku wraz z uzasadnieniem;
- wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie IX Wydziału Gospodarczego z dnia 3 kwietnia 2014 roku wydanego w sprawie IX Ga 16/14 wraz z uzasadnieniem.

Wszystkie w/w dokumenty skarżący przedstawił na okoliczność odpowiedzialności pozwanego względem powoda z tytułu przysługującego mu względem pozwanego roszczenia regresowego z tytułu nienależytego wykonania zobowiązania przez pozwanego, poniesienia przez powoda szkody w związku z nienależytym wykonaniem zobowiązania przez pozwanego polegającego na zagubieniu powierzonych mu dokumentów w trakcie wykonywania usługi transportowej, wypłata odszkodowania przez powoda na rzecz (...) S. A. z siedzibą w S. zgodnie z w/w orzeczeniem Sądu Okręgowego w Lublinie IX Wydziału Gospodarczego z dnia 3 kwietnia 2014 roku wydanego w sprawie IX Ga 16/14, odpowiedzialności pozwanego za poniesioną przez powoda szkodę i istnienie po stronie powodowej roszczenia regresowego względem pozwanego zgodnie z przepisami konwencji CMR, oraz wysokości szkody z powodu nienależytego wykonania umowy przez pozwanego, należytem informowaniu pozwanego o procesie toczącym się przed Sądem Rejonowym w Siedlcach V Wydziałem Gospodarczym w sprawie V GC 171/12 pomiędzy powodem a (...) S. A. z siedzibą w S., niewstąpieniu przez pozwanego do toczącego się procesu przed Sądem Rejonowym w Siedlcach V Wydziałem Gospodarczym w sprawie V GC 171/12 z powództwa (...) S. A. z siedzibą w S. przeciwko J. Z. (1) o zapłatę w charakterze interwenienta ubocznego (apelacja k.444-449).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja skarżącego zasługiwała na uwzględnienie, co skutkowało uchyleniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd I instancji naruszył przepisy prawa procesowego art. 227 k.p.c. i art. 232 k.p.c. w związku z art. 236 k.p.c., jak również art. 217 § 1 i 2 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. i art. 299 k.p.c., bowiem nie rozpoznał wniosków dowodowych strony powodowej zgłoszonych w pozwie z dnia 2 września 2014 roku. W pozwie powód

wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów z dokumentów na okoliczność podstaw odpowiedzialności pozwanego z tytułu nienależytego wykonania zobowiązania, skierowania reklamacji do pozwanego dotyczącej nienależytego wykonania polegającego na zagubieniu powierzonych dokumentów w trakcie wykonywania transportu, a w szczególności karty (...), powstania szkody spowodowanej nienależytym wykonaniem przez pozwanego zawartej z powodem umowy oraz wysokości powstałej szkody, a ponadto na okoliczność powstania roszczenia regresowego po stronie powoda z tytułu naprawienia szkody w dniu 10 kwietnia 2014 roku zgodnie z Konwencją CMR (pозew – k. 2 – 3).

Sąd Rejonowy procedujący w niniejszej sprawie nie odniósł się do zgłoszonych przez powoda w pozwie wniosków dowodowych, nie wydał żadnej decyzji co do powyższych środków dowodowych i nie przeprowadził tych dowodów. W uzasadnieniu wyroku Sąd I instancji pominął również orzeczenie Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 3 kwietnia 2014 roku, w sprawie sygn. akt IX Ga 16/14, będące podstawą do żądania roszczenia regresowego. Nie budzi wątpliwości, że na skutek apelacji wniesionej przez (...) Spółki Akcyjnej w S. od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach, V Wydziału Gospodarczego z dnia 3 października 2013 roku w sprawie V GC 177/12, w dniu 3 kwietnia 2014 roku, w sprawie sygn. akt IX Ga 16/14, został wydany wyrok mocą którego Sąd Okręgowy w Lublinie, IX Wydział Gospodarczy w pkt I zasądził od J. Z. (1) na rzecz (...) Spółki Akcyjnej w S. kwotę 20.153,95 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 20 października 2011 roku do dnia zapłaty i kwotę 2.965,06 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 2.417,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oraz w pkt II zasądził od J. Z. (1) na rzecz powoda kwotę 2.208,00 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy wskazał oprócz innych dowodów także powyższe orzeczenie Sądu Okręgowego w Lublinie, jednakże wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 328 § 2 k.p.c. Sąd I instancji nie ocenił mocy dowodowej tego orzeczenia w przedmiotowej sprawie, nie wskazał bowiem z jakiej przyczyny i w jakim zakresie nie podzielił ustaleń dokonanych w tamtej sprawie.

Zasadny jest postawiony w apelacji zarzut naruszenia prawa procesowego art. 227 k.p.c. i art. 232 k.p.c. w związku z art. 236 k.p.c. poprzez nierozpoznanie przez Sąd I instancji wniosków dowodowych strony powodowej zgłoszonych w pozwie i brak w tym przedmiocie formalnej decyzji Sądu, a w szczególności wniosku o zwrócenie się do Sądu Rejonowego w Siedlcach V Wydziału Gospodarczego o nadesłanie akt sprawy o sygn. akt V GC 171/12, a następnie dopuszczenie jako dowodów dokumentów zgromadzonych w tych aktach, szczegółowo wymienionych przez powoda w pkt VIII pozwu na okoliczności tam wskazane, w sytuacji gdy zgłoszone przez powoda dokumenty stanowiły istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, a przede wszystkim wskazywały podstawę faktyczną i prawną żądania pozwu powoda.

Rację ma również skarżący, gdy czyni Sądowi Rejonowemu zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niewystarczające wskazanie przez Sąd I instancji w pisemnym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przyczyn, dla których Sąd uznał, iż roszczenie powoda nie jest uzasadnione, w szczególności w odniesieniu do rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego w Lublinie IX Wydziału Gospodarczego z dnia 3 kwietnia 2014 roku w sprawie IX Ga 16/14.

Podkreślenia wymaga, że rola uzasadnienia orzeczenia nie ogranicza się jedynie do przekonania stron co do słuszności stanowiska sądu i zgodności z prawem orzeczenia, a także umożliwienia kontroli instancyjnej. Uzasadnienie spełnia także funkcję porządkującą, obligując stosujący prawo sąd do prawidłowej i pełnej rekonstrukcji stanu faktycznego i jego subsumcji do miarodajnej normy prawa materialnego, w następstwie czego dochodzi do jej konkretyzacji w sentencji wyroku. Dlatego też dwie podstawy rozstrzygnięcia: faktyczna i prawna powinny być spójne tworząc logiczną całość (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 2013 roku, sygn. akt II CNP 35/13).

Zarzut naruszenia przepisu art. 328 § 2 k.p.c. może być usprawiedliwiony tylko w tych wyjątkowych okolicznościach, w których treść uzasadnienia orzeczenia sądu całkowicie uniemożliwia dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia lub w przypadku zastosowania prawa materialnego do niedostatecznie jasno ustalonego stanu faktycznego (tak SN w wyroku z dnia 2 marca 2011 roku, w sprawie II PK 202/10, Lex nr 817516;

w wyroku z dnia 7 stycznia 2010 roku, w sprawie II UK 148/09, Lex nr 577847; podobnie SA w Poznaniu w wyroku z dnia 27 października 2010 roku, w sprawie I ACa 733/10, Lex nr 756715). W rozpatrywanej sprawie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku brak jest oceny dowodów i rozważań pozwalających odtworzyć tok rozumowania Sądu I instancji, w tym w szczególności w odniesieniu do rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego w Lublinie IX Wydziału Gospodarczego z dnia 3 kwietnia 2014 roku w sprawie IX Ga 16/14.

Dlatego też, wobec powyższego, należało uznać, iż Sąd Rejonowy nie przeprowadził postępowania dowodowego w całości oraz nie rozpoznał istoty sprawy. Pojęcie „istoty sprawy”, o którym mowa w art. 386 § 4 k.p.c., dotyczy jej aspektu materialnoprawnego, a jej nierozpoznanie wchodzi w grę, gdy sąd zaniecha zbadania materialnej podstawy żądania pozwu, albo pominię merytoryczne zarzuty pozwanego (wyrok SN z dnia 21 października 2005 r., III CK 161/05, LEX nr 178635, wyrok Sąd Apelacyjny w Warszawie z dnia 19 grudnia 2007 roku, I ACa 209/06, LEX nr 51655).

Z tych też względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi Wydziałowi Gospodarczemu.

Rolą Sądu pierwszej instancji, przy ponownym rozpoznaniu sprawy, będzie poczynienie ustaleń faktycznych, po przeprowadzeniu w sposób prawidłowy postępowania dowodowego i dokonaniu oceny dowodów, i rozpoznanie istoty sprawy poprzez zbadanie podstawy faktycznej i merytorycznej dochodzonego roszczenia oraz dokonanie stosownej oceny prawnej. Dopiero bowiem przeprowadzone w całości postępowanie dowodowe umożliwi ustalenie rodzaju i charakteru stosunku prawnego łączącego strony procesu, co jest niezbędne dla oceny zasadności żądania pozwu.

W pierwszej kolejności Sąd Rejonowy winien rozpoznać wnioski dowodowe zgłoszone przez stronę powodową w pozwie na wskazane okoliczności, oceniając ich znaczenie dla ustalenia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy i stosując przy tym przepis art. 217 § 1 k.p.c., z którego wynika obowiązek sądu przeprowadzenia dowodu powołanego przez stronę dla udowodnienia jej twierdzeń (chyba, że zachodzą okoliczności wymienione w art. 217 § 2 i § 3 k.p.c.)

Sąd Okręgowy, wobec nieprzeprowadzenia przez Sąd I instancji postępowania dowodowego w całości i zasadności zarzutów apelacji dotyczących naruszenia procedury, odstąpił od rozważenia zawartych w apelacji zarzutów dotyczących naruszenia prawa materialnego.

Na podstawie art. 108 § 2 k.p.c. pozostawił Sądowi Rejonowemu rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego.